

giver mulighed for omsætning/konvertering af den idømte straf, hvilken fremgangsmåde Danmark i lov nr. 323 af 4. juni 1986 har valgt at følge. Dette indebærer, at der ved omsætning af straffen i Danmark kan tages hensyn til prøveløsladelsesreglerne på samme måde, som hvis forholdet alene var blevet pådømt i Danmark.

3. Vold

3.1. Baggrunden for forslaget.

Spørgsmålet om volds kriminaliteten og bekæmpelsen heraf har i de senere år indtaget en fremtrædende plads i den kriminalpolitiske debat i Folketinget. Spørgsmålet om volden i samfundet har således bl.a. været drøftet ved en forespørgselsdebat den 16. januar 1986 (Folketingstidende 1985/86, sp. 5078 ff) og en forespørgselsdebat den 12. november 1987 (Folketingstidende 1987/88 sp. 1750 ff).

Voldskriminaliteten har gennem årene været stigende og har nået et meget højt niveau. Der henvises til tabel 1 og 2 i lovforslagets bilag 3. Af tabel 1 fremgår bl.a., at antallet af anmeldte voldsforbrydelser er fordoblet i perioden 1976-86 (fra 3.391 i 1976 til 6.708 i 1986), og viser en konstant stigning bortset fra 1982. Tabel 2 viser ganske vist, at der er sket et væsentligt fald i anmeldte tilfælde af simpel vold og vold med uagtsom skade til følge. Samtidig er der imidlertid i perioden 1982-86 sket en kraftig stigning på ca. 30 pct. i anmeldelser for vold mod sagesløs (fra 3.686 i 1982 til 4.793 i 1986).

Der er i de senere år iværksat forskellige foranstaltninger til styrkelse af straffesystemets funktion i voldssager. Der er således blevet gennemført ændringer i retsplejeloven og i forbindelse hermed foretaget en række omlægninger af politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling, som tager sigte på en mere effektiv behandling af bl.a. voldssager. Der er taget skridt til at sikre, at behandlingen af voldssager fremskyndes mest muligt, og at personer, der er idømt frihedsstraf for vold, hurtigst muligt indkaldes til afsoning af den idømte straf. Endvidere er der ved lov nr. 386 af 10. juni 1987 sket en udvidelse af adgangen til at varetægtsfængsle i visse grove voldssager. Af aktuelle initiativer kan nævnes det forslag til lov om ændring af våbenloven (L 92), som justitsministeren har fremsat den 18. november 1987, der har til formål at skærpe våbenloven med henblik på at begrænse udbredelsen og anvendelsen af bl.a. knive.

I forbindelse med overvejelserne om en yderligere effektivisering er der rejst spørgsmål om, hvorvidt straffelovens voldsbestemmelser i §§ 244-246 er unødigt komplicerede i deres opbygning bl.a. med den

virkning, at de ikke blot er vanskelige at forstå for menigmand, men også komplicerede at arbejde med, både for domstolene og for politiet og anklagemyndigheden. Den komplicerede opbygning af § 244 bevirker således, at der skal arbejdes med en halv snes forskellige ansvarskategorier, før domstolene kender den eller de strafferammer, som kommer i betragtning. Hertil kommer de typer af forsættelig legemsbeskadigelse, der henhører under §§ 245 og 246.

Det er endvidere blevet anført, at et mere forenklet regelgrundlag i mange tilfælde ville muliggøre en hurtigere sagsbehandling. Denne sammenhæng er bl.a. kommet til udtryk i folketingsbeslutningen af 25. maj 1984 om en øget indsats mod volden (Folketingstidende 1983/84, sp. 806, 1683, 7085, tillæg A sp. 1477, B sp. 1141 og C sp. 583), hvor det i pkt. 5 i afsnittet om hurtigere sagsbehandling hedder: »Den i forhold til andre lande særdeles komplicerede lovgivning vedrørende vold (straffelovens §§ 244-246) drøftes i Straffelovrådet med henblik på en forenkling.«

Det er også et spørgsmål, hvorvidt de straffe, der udmåles i voldssager, kan anses for passende ikke kun ud fra almen- og specialpræventive synspunkter, men også ud fra en proportionalitetsvurdering af forholdet mellem forbrydelsens grovhed og den forskyldte straf.

Bl.a. på baggrund af disse betragtninger har Straffelovrådet i betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse i kap. 6, hvor spørgsmålet om voldsforbrydelser behandles, ikke begrænset sig til at foretage en gennemgang af strafferammerne for vold, men har udarbejdet et forslag til en ny og mere forenklet udformning af voldsbestemmelserne, jf. nedenfor under pkt. 3.3., ligesom Straffelovrådet har foretaget en nærmere vurdering af det nugældende udmålingsniveau i voldssager, jf. nedenfor under pkt. 3.4.

3.2. Nugældende retstilstand.

De nugældende bestemmelser om vold findes i straffelovens §§ 244-246.

Der findes imidlertid også andre bestemmelser, der vedrører vold eller hvor vold kan indgå som en del af gerningsindholdet. Som eksempler fra straffeloven kan nævnes § 119 (vold mod offentlig myndighed), § 134 a (opløb), § 216 (voldtægt), § 260 (ulovlig tvang), § 183 a (flykapring) og § 288 (røveri). En del sager om slagsmål og vold af mindre alvorlig karakter afgøres efter politivedtægternes § 3.

Med hensyn til indholdet af straffelovens §§ 244-246 kan anføres følgende: